

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Wprowadzenie do wiedzy o historii sztuki średniowiecznej

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia sztuki		Cykl dydaktyczny 2024/25	
Specjalność -		Kod zajęć 21HSZS.12K.15212.24	
Jednostka organizacyjna Wydział Nauk o Sztuce		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Jarosław Jarzewicz		
Prowadzący zajęcia	Jarosław Jarzewicz, Jacek Kowalski, Adam Soćko		
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 60, Egzamin - Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 8

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem zajęć jest przekazanie wiedzy, która ma ułatwić studentom orientację w problemach badawczych związanych ze sztuką średniowieczną, najważniejszych zjawiskach artystycznych na przestrzeni ok. tysiąca lat dziejów Europy, oraz przedstawić interpretacje kluczowych dzieł sztuki tej epoki. Wiedza zdobyta na zajęciach ma w założeniu stanowić podstawę do dalszej, samodzielnej pracy studentów, opartej na lekturze wskazanych publikacji.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	periodyzować dzieje sztuki średniowiecznej oraz wskazywać na odmiennność poszczególnych okresów.	HSZ_K1_W07	Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Test
W2	omawiać najważniejsze zjawiska artystyczne w szerszym kontekście kulturowym i historycznym.	HSZ_K1_W11	Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Test
W3	opisywać kluczowe dzieła sztuki z zakresu rzeźby, architektury, malarstwa oraz sztuki użytkowych oraz poddawać je analizie porównawczej.	HSZ_K1_W09	Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Test
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi posługiwać się terminologią właściwą dla analizy dzieł sztuki średniowiecznej.	HSZ_K1_U05	Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Test
U2	potrafi analizować i interpretować kluczowe dzieła sztuki średniowiecznej w kontekście kulturowym.	HSZ_K1_U01	Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Test
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	potrafi korzystać z literatury i innych źródeł w celu pogłębiania wiedzy o historii sztuki średniowiecza.	HSZ_K1_K01	Egzamin ustny, Kolokwium pisemne, Kolokwium ustne, Test

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Początki sztuki chrześcijańskiej a początki średniowiecza. Kwestie periodyzacji.	W1, U1, K1	Wykład, Ćwiczenia
2.	Sztuka okresu Konstantyna Wielkiego.	W2, U2, K1	Wykład
3.	Sztuka okresu Justyniana I i specyfika sztuki bizantyńskiej.	W1, W3, U2, K1	Wykład
4.	Renesans karoliński i problem sztuki antycznej w średniowieczu.	W1, W2, U2, K1	Wykład
5.	Sztuka około roku 1000 i początki stylu romańskiego.	W1, W3, U1, K1	Wykład, Ćwiczenia
6.	Monastycyzm średniowieczny i jego wpływ na sztukę.	W2, W3, U2, K1	Wykład, Ćwiczenia
7.	Regionalne zróżnicowanie dzieł architektury i rzeźby w epoce romańskiej.	W2, W3, U2, K1	Wykład
8.	Geneza i początki architektury gotyckiej.	W1, W2, U1, K1	Wykład, Ćwiczenia
9.	Zasadnicze cechy i symboliczne treści klasycznych katedr gotyckich.	W1, W2, U2, K1	Wykład, Ćwiczenia
10.	Architektura średniowieczna w Polsce na tle innych regionów Europy.	W2, W3, U2, K1	Wykład, Ćwiczenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
11.	Rzeźba średniowieczna w Polsce na tle europejskim.	W1, W3, U2, K1	Wykład, Ćwiczenia
12.	Artysta i mecenat artystyczny w średniowieczu. Sztuka w kręgu dworów monarszych.	W1, W2, W3, U1, U2, K1	Wykład, Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład problemowy, Metoda analizy przypadków
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Metoda ćwiczeniowa

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Obecność na zajęciach i zdanie egzaminu.
Ćwiczenia	Obecność (aktywna) na zajęciach, zaliczenie kolokwium.

Literatura

Obowiązkowa

1. P. Meyer, Historia sztuki europejskiej, t. I, Warszawa 1973 Z. Świechowski, L. Nowak, B. Gumińska, Sztuka romańska, Warszawa 1976 N. Pevsner, Historia architektury europejskiej, t. I, Warszawa 1973 (i późniejsze wydania) W. Sauerlaender, Rzeźba średniowieczna, Warszawa 1978 M. Skubiszewska, Malarstwo Italii w latach 1250-1400, WaiF, Warszawa 1980 P. Skubiszewski, Sztuka Europy łacińskiej od VI do IX wieku, Lublin 2001 W. Koch, Style w architekturze, Warszawa 1996
2. O. von Simson, Katedra gotycka. Jej narodziny i znaczenie, przeł. Anna Palińska, Warszawa 1989 E. Panofsky, Architektura gotycka i scholastyka, w: tegoż, Studia z historii sztuki, Warszawa 1970 Myśliciele, kronikarze i artyści o sztuce. Od starożytności do 1500 r., opr. J. Białostocki, Warszawa 1978 Sztuka Świata, tomy III-IV, Warszawa 1990-93 Sz. Skibiński, Polskie katedry gotyckie, Poznań 1996 Z. Świechowski, Sztuka polska. Romanizm, Warszawa 2005
3. Sz. Skibiński, K. Lorkiewicz-Zalewska, Sztuka polska. Gotyk, Warszawa 2010 A. Ziemia, Sztuka Burgundii i Niderlandów 1380-1500, tom II, Warszawa 2011 J. Białostocki, Sztuka XV w., Warszawa 2010 A. Grzybowski, Gotycka architektura murowana w Polsce, Warszawa 2014 T. Torbus, Zamki konwentualne państwa krzyżackiego, Gdańsk 2014 J. Kowalski, Gotyk wielkopolski. Architektura sakralna XIII-XVI w., Poznań 2010 J. Adamski, Gotycka architektura sakralna na Śląsku w latach 1200-1420, Kraków 2017

Dodatkowa

1. B. Zientara, Historia powszechna średniowiecza, Warszawa 1968 (i późniejsze wydania) T. Manteuffel, Historia powszechna. Średniowiecze, Warszawa 1990 (i późniejsze wydania) Roman Michałowski, Historia powszechna. Średniowiecze, Warszawa 2012 N. Davies, Europa, Kraków 1998 J. Le Goff, Kultura średniowiecznej Europy, Warszawa 1970 [i nowe wydania] J. Huizinga, Jesień średniowiecza, Warszawa 1961 [i nowe wydania] G. Duby, Czasy katedr. Sztuka i społeczeństwo, Warszawa 1986 [i nowe wydania].

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
------------------------	---

Wykład	60
Ćwiczenia	30
Czytanie wskazanej literatury	100
Przygotowanie do zajęć	10
Przygotowanie do egzaminu	40
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 240
Liczba punktów ECTS	ECTS 8

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
HSZ_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonywania samooceny własnych kompetencji i doskonalenia umiejętności, wyznaczania kierunków własnego rozwoju i kształcenia
HSZ_K1_U01	Absolwent/ka potrafi w stopniu zaawansowanym rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury artystycznej oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, a także miejsca w procesie historyczno-kulturowym
HSZ_K1_U05	Absolwent/ka potrafi posługiwać się językiem specjalistycznym historii sztuki w sposób precyzyjny i komunikatywny zarówno z historykami sztuki, jak i odbiorcami spoza grona specjalistów
HSZ_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym ewolucję i przemiany form artystycznych reprezentatywnych dla różnych epok historycznych
HSZ_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym estetyczne, stylistyczne i teoretyczne aspekty nurtów i działalności artystycznej różnych okresów historycznych
HSZ_K1_W11	Absolwent/ka zna i rozumie różnice pomiędzy gatunkami artystycznymi ze względu na ich genezę i pochodzenie geograficzne oraz specyfikę kulturową